

den ærede Rigsdagsmand fremsatte, bærer Præg af, at han er meget tvivlsom i denne Sag; det Væsentligste, jeg har kunnet udlede af hans Foredrag, er en Advarsel saavel til Regjeringen som andre Vedkommende om ikke at nære for sangvinste Forhaabninger om denne Jernbanes finansielle Udbytte, og navnlig en Opfordring til at være saa økonomisk som muligt ved Anlæggelsen af den. Hvad denne Opfordring angaar, da haaber jeg, at den vil blive taget til Indtægt paa alle vedkommende Steder, og, hvis jeg faaer med denne Sag at gøre, skal jeg vide at erindre den. — Saavel af den ærede Rigsdagsmand som af Andre er det blevet antydet, at Sjælland, ifølge dets geographiske Besskaffenhed, maa kunne hjælpe sig med Dampskibe som Communicationsmiddel, og at det ikke behøver Jernbaner. Jeg er aldeles enig i den Anskuelse, at det Første, der har været nødvendigt for Sjælland at tænke paa med Hensyn til Communicationsmidlernes Forbedring, upaatvivlelig har været Dampskibsfartens Udvidelse, og ligeledes indrømmer jeg, at vi endnu ikke ere komne saa vidt hermed, som det er ønskeligt, men jeg troer dog, at vi ere komne saa vidt, at vi nu gjerne, ved Siden af hvad der er gjort for Dampskibsfarten, kunne tænke paa et andet Communicationsmiddel, som ingenlunde er en Sjende af Dampskibsfarten, men snarere en yngre Søster af den, og som pleier at gaae Haand i Haand med Dampskibsfarten, saa at den betydelig udvikler det Omfang, hvori man har tænkt sig, at denne kunde drives. Der er ogsaa fra enkelte ærede jydskke Rigsdagsmands Side fremsat adskillige Tvivl. Jeg skal imidlertid ikke imødegaae det Slags Tvivl, som blot gaae ud paa, at man ikke vil votere denne Sag, fordi Jernbanen skal anlægges i Sjælland og ikke i Jylland, men jeg skal holde mig til det Slags Indvendinger, som forekomme mig at være paa rette Sted, og dert erkjender jeg forsaavidt en berettiget Indvending, medens jeg dog mener, at den ikke for Diebliffet er gyldig, at man siger, at det vilde være ønskeligere, om Regjeringen kunde have forelagt en Plan til et fuldstændigt Jernbanenet over hele Riget. Jeg er enig i, at dette kunde være ønskeligt, navnlig af den Grund, at det

vilde have sparet Regjeringen stor Uleilighed, og havde jeg været istand dertil, skulde De, mine Herrer, have faaet et Forslag, hvorved Regjeringen, saafremt man var gaaet ind derpaa, havde faaet den fornødne Bemyndigelse paa eengang, saa at man ikke behøvede stykkevis at fremkomme med de derhen hørende Forslag. Men af, at en Ting er ønskelig, følger ingenlunde, at den er mulig, og endnu mindre at den er nødvendig. Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand, som har en saa levende Sands for Jyllands europæiske Betydning, at han mangen en Gang af den Grund ikke er istand til tilstrækkeligt at vurdere Rigets indre Politik, maa give mig Ret i, at Fortsættelsen op i Jylland af en saadan europæisk Jernbane, som han vil have, endnu er meget langt fra at være stiftet til Modenhed. Jeg ved ikke, hvor den ærede Rigsdagsmand vil have denne Bane lagt; feiler min Gufommelse mig ikke, vilde han ikke have den lagt i den Retning, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) vil have den. Hvilken af disse to ærede Rigsdagsmand der nu i denne Henseende har Ret, eller om de begge have Uret, skal jeg lade være usagt; men jeg troer, det maa erkjendes, at saalænge Meningerne ere saa heelt forskjellige om, hvor en Jernbane i Jylland bør anlægges, om den bør anlægges i nordlig og ikke i vestlig Retning, saalænge er det ikke Tid for Regjeringen til at komme frem med en Plan i denne Henseende. Om man nu vil troe Regjeringen, naar den siger, Tiden og Omstændighederne ere ikke dertil, skal jeg overlade Andre at bedømme; jeg for mit Vedkommende er aldeles paa det Rene med, at Regjeringen endnu ikke kan have nogen Plan moden i denne Henseende, og saalænge dette er Tilfældet, skal jeg vel vide at vogte mig for paa Regjeringens Vegne at udtale, hvilke Formodninger og Anskuelser man i saa Henseende kan have; jeg skal ikke give nogensomhelst Forhaabning om Regjeringen antager, at den jydskke Bane vil gaae fra Nord til Syd eller fra Øst til Vest eller maaffee i Zigzag. Jeg skal indskrænke mig til at udtale, hvad jeg allerede under Sagens første Behandling har udtalt, at jeg anseer det for et overordentligt væsentligt